A°. 1856. N°. 260.

Opregte Dingsdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 4 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 31 October.

Het geschil over de aanvrage van de Porte ter ontruiming van de vorstendommen is voor het oogenblik beslist. De Porte heeft gemeend iets te kunnen en te moeten doen, maar zich bepaald bij de mededeeling van haren wensch, dat die ontruiming eerlang zal plaats hebben, in eene depeche aan hare vertegenwoordigers in het buitenland. Zeker is het echter, dat de russische gezant den minister v. *Buol* over de voortduring van de bedoelde bezetting heeft onderhouden, en dat daarop eene nota naar Petersburg is gezonden, in welke de redenen, welke het aftrekken der bezettingstroepen tot dusverre hebben vertraagd, worden uiteengezet. Eene gelijksoortige nota, aan de fransche Regering gerigt, schijnt door deze als niet genoegzaam bevredigend te zijn aangemerkt.

— De Koning van Napels heeft de deelneming aan de te Parijs te houden Conferentie niet bepaaldelijk afgewezen, maar voorwaarden daaraan verbonden, die niet alleen door de westelijke mogendheden, maar ook door de oostenrijksche Regering onaannemelijk zijn geacht.

VAN DEN RIJN, 2 November.

Men vleit zich in Rome met een bezoek van H. M. de Keizerin-moeder van Rusland, en zoowel in het hôtel der russische ambassade, als elders, worden toebereidselen gemaakt voor de ontvangst der genoemde Vorstin en van de personen, tot haar gevolg behoorende.

— De voordragt van Pruissen, ter zake van de toetreding van het Duitsch-Verbond tot het protocol van 1852, betreffende Neufchâtel, is bij de Bondsvergadering ingebragt, en in handen gesteld eener commissie, die, in haar verslag, de aanneming van het voorstel heeft aangeraden.

PARIJS, 2 November.

Uit Marseille wordt de aankomst gemeld van den baron *Brenier*, den franschen gezant te Napels. De genoemde staatsman is met het geheele personeel der legatie afgestapt in een der voornaamste hôtels van de stad. De britsche gezant, de heer *Petre*, is met het personeel zijner ambassade met dezelfde stoompaket aangekomen, doch heeft onverwijld zijnen togt naar Parijs en van daar naar Londen voortgezet.

De heeren *Brenier* en *Petre* zijn door de stad Rome getrokken. Zij hebben Napels den 30sten October verlaten. Destijds was het daar rustig. Den 28sten, terwijl de beide gezanten de straten der hoofdstad doortrokken, waren evenwel zeer krachtige maatregelen genomen ter beteugeling der volksmenigte.

— Ten gevolge van de aanvoeren in October, wordt de voorraad van graan in Marseille thans op 650,000 hectoliters geschat. — Het fransche eskader lag gisteren nog in de haven van Toulon. Het werd inmiddels voorzien van levensmiddelen en munitien voor zes maanden.

— Met de gewone paketboot te Marseille aangebragte berigten uit Konstantinopel van 23 October houden nog in, dat het aan de daar ter stede uitkomende dagbladen verboden was geworden om mededeelingen te doen, betreffende de ontstane ministeriële crisis. Volgens die bladen werd er ernstig gedacht aan het sluiten van een verdrag tusschen Oostenrijk en Turkije tot wederzijdsche vermindering der regten van uit- en invoer.

Terwijl de oostenrijksche bezetting van Galacz was vermeerderd met 2 eskadrons huzaren en de engelsche kruissers voor het Slangen-eiland waren versterkt geworden met het advies-jagt *Vulture*, was de commissie voor de grens-bepaling van Bessarabie met haren arbeid gereed gekomen.

In het officiële turksche dagblad was een betoog opgenomen, in 't welk het nut van de doorgraving der landengte van Suez werd uiteengezet, doch verklaard, dat de Porte tot dusver geene magtiging voor die onderneming had gegeven, omdat de diplomatieke betrekking tusschen haar en Egypte iets te wenschen overliet en het noodig was om den invloed van dat Rijk, welke in de laatste dagen al te zeer was toegenomen, eenigermate te beperken. Inmiddels was de britsche generaal *Chesney* ijverig bezig met het onderzoeken van de vallei van den Euphraat, waar hij het terrein, voor den aanleg van eenen spoorweg geschikt, moest opnemen.

In de stad Gaza, in Palestina, hadden laatstelijk meer of minder belangrijke onlusten plaats gehad. Dit was ook het geval geweest in Damascus, waar de fransche consul voldoening had gevraagd voor de mishandeling, welke een zijner landgenooten, die in eene moskee bijna was geworgd, had ondervonden.

De britsche Regering had haar *ultimatum* bekend gemaakt aan het perzische Hof; haar eskader had met het begin van October naar de perzische-golf moeten vertrekken. — De perzische troepen zettede de belegering van Herat voort en hadden laatstelijk eene overwinning op de Afghanen behaald, welke, ten getale van 6000, zich hadden overgegeven.

— Omtrent de nieuwe verwikkelingen in het Oosten leest men heden in het *Journal des Débats* het navolgende:

„ Na twee dagen rust vinden wij de europesche staatkunde terug bijna op hetzelfde punt, waarop wij dezelve verlaten hebben. Eenig stellig licht kunnen wij niet verspreiden over het vraagstuk, 't welk thans de algemeene aandacht bezighoudt. De half-officiële organen, *de Oostenrijksche Correspondentie* en de *Morning-Post* houden beiden vol, dat Turkije geen stap heeft gedaan om zich te verklaren, 't zij tegen de bezetting der vorstendommen door de oostenrijksche krijgsmagt, 't zij tegen het verblijf van het engelsche eskader in de Zwarte-zee. Het oostenrijksche orgaan tracht de tegenstrijdige geruchten, welke deswegens in omloop zijn gebragt, te verklaren door te beweren, dat men te Parijs de uitdrukking van een wensch als eene daadzaak had beschouwd, of dat de Porte, zoo als vroeger meermalen plagt te geschieden, eene andere taal zou hebben gevoerd tot den franschen vertegenwoordiger, dan tot de vertegenwoordigers der verdere mogendheden, en zich ten aanhoore van den eersten zou hebben verklaard tegen de bezetting, doch tegen de anderen in eenen geheel verschillenden zin. Volgens de lezing van een ander weener dagblad, zou niet het hoofd van het tegenwoordige ministerie, dat is *Aali-bassa*, maar zou de vermoedelijke voorzitter van het nieuwe Bewind, dat is *Reschid-bassa*, zich met den franschen gezant hebben verstaan omtrent het aangekondigde besluit betreffende de tegenwoordigheid der buitenlandsche strijdkrachten in de vorstendommen en in de Zwarte-zee. Op die wijze zou het aanblijven van het ministerie *Aali-bassa* moeten worden beschouwd als de nederlaag van de fransche diplomatie. Deze zienswijze is lijnregt in strijd met de door ons medegedeelde beschouwingen. Wij hebben evenwel gemeend, deze verschillende opvattingen te moeten mededeelen tot voorlichting onzer lezers. De toestand is zonderling en indedaad raadselachtig. De oplossing kan echter niet lang achterwege blijven."

— Het zeggen is, dat Rusland en Pruissen de napelsche Regering tot matiging hebben aangespoord, en haar langs den diplomatieken weg hebben trachten te bewegen om de eischen van het Westen niet onvoorwaardelijk af te slaan. Dit gerucht wordt hier vrij algemeen voor waarheid aangenomen. De pogingen der beide mogendheden zouden echter zonder gevolg zijn gebleven.

— Eene telegrafische depeche uit Madrid houdt in, dat de hertog *d'Ossuna* is benoemd tot spaansch gezant te Petersburg.

Verder leest men in het officiële spaansche dagblad, dat de Regering niet zou terugkomen op de overeenkomsten tot verkoop van nationale eigendommen, welke haar beslag hadden erlangd voor dat het besluit tot schorsing van den verderen verkoop was uitgevaardigd.

LONDEN, 31 October (s' avonds).

Tot dus ver is het hier niet bekend, dat de gezanten van Engeland en van Frankrijk werkelijk Napels verlaten hebben. De laatste berigten uit die stad, over Marseille ontvangen, zijn van den 27sten dezer; toen bevonden zich de gezanten nog aldaar, maar waren zij voornemens den volgenden dag te vertrekken, en wel over land naar Rome, ten einde den 31sten te Civita-Vecchia aan boord te gaan van een daartoe bestemd vaartuig, hetwelk hen naar Marseille zou overbrengen. Dat de gezanten te Civita-Vecchia, en niet te Napels, zich zullen inschepen, is, volgens een berigt uit Parijs bepaald, ten einde te voorkomen, dat, door de komst van een fransch oorlogsvaartuig voor Napels, in die stad eenige beroering onder de bevolking ontsta.

In brieven uit Parijs wordt gesproken van de mogelijkheid, dat de Koning van Napels vóór het vertrek der gezanten nog eenig voorstel zou doen, 't welk aanleiding zou geven tot verdere onderhandeling en bij gevolg tot 't uitstellen van dat vertrek. In andere berigten echter wordt dit als onwaarschijnlijk voorgedragen.

— Volgens dezer dagen ontvangene berigten uit Bombay, werden, zoo als reeds is medegedeeld, de toebereidselen voor de expeditie naar de golf van Perzie voortgezet, maar dacht men niet, dat de daartoe behoorende schepen en krijgsmagt werkelijk aangewend zou behoeven te worden tot bereiking van het verlangde doel. Deze meening berustte, naar het schijnt, op een gerucht, waarvan melding gemaakt wordt in een hier ontvangen telegrafisch berigt uit Triest, dat de Schach van Perzie reeds had toegegeven aan den eisch van het britsche gouvernement. Uit eene redenering van ons ministerieel avondblad, de *Globe*, over deze zaak blijkt, dat het geschil met den Schach, hetwelk tot het uitrusten der expeditie aanleiding heeft gegeven, hierin bestaat, dat de Vorst de vesting Herat (die tot Afghanistan behoort en welker bezit van groot belang zou zijn bij de mogelijken aanval van eenige mogendheid, van den noordwest kant, op het britsch-indische Rijk), in strijd met eene daaromtrent bestaande overeenkomst bezet heeft. Het genoemde blad verklaart, dat Engeland bij magte zou zijn om zelf Herat te bezetten en den trouwloozen Schach te tuchtigen; maar dat het slechts de getrouwe naleving van de bewuste overeenkomst, en dus de ontruiming van Herat door de Perzen, verlangt; dat het, tot handhaving van het britsche gezag in Indie, volstrekt noodig is dat de Schach genoodzaakt worde om de aangegane overeenkomst te eerbiedigen, omdat, indien dit niet geschiedde, dit voorbeeld zeer nadeelig zou werken op de betrekkingen van het britsch-indische gouvernement met andere naburige aziatische Vorsten. Ten slotte geeft de schrijver de verwachting te kennen, dat de Schach zal toegeven, als hij bemerkt, dat het britsche gouvernement de zaak ernstig wil doorzetten.

— De *Times* meldt heden in haar beursberigt, dat de laatste tijdingen uit Mexico, over Nieuw-York ontvangen, het reeds sedert lang bestaande vooruitzigt op eene verbrokkeling van dat Rijk versterken. De opstand van *Vidaurri*, in de noordelijke provincien, zal, naar men meent, den weg banen tot eene afscheiding van die gewesten, welke denkelijk eerst een in naam onafhankelijk gouvernement zullen vormen, maar later, gelijk Texas, in de groote amerikaansche Unie als slavenhoudende Staten ingelijfd zullen worden. Intusschen is de President *Comonfort* er in geslaagd, om de vijandige gezindheid van het Congres in zekere mate te overwinnen, en ook, ofschoon met weinig uitzigt op duurzaamheid, menige nuttige verandering in het bestuur tot stand te brengen. In het Congres worden nu dagelijks de buitensporigste socialistische beginselen gepredikt, en daarmede doen de conservativen hun voordeel, om de gegoede ingezetenen, vooral de geestelijkheid, die reeds zeer verbolgen is wegens het seculariseren van de improductive kerkelijke goederen, tegen de Regering in het harnas te jagen. — De moeijelijkheden, die tusschen het mexicaansche en het britsche Bewind ontstaan zijn, wegens het verdrijven van den britschen consul, den heer *Barron*, uit Tepic, heeft aanleiding gegeven tot heftige uitvallen tegen Engeland in het mexicaansche Congres. Maar het gouvernement wenscht deze zaak in der minne te vereffenen, en heeft den generaal *Almonte* naar Londen gezonden om over dezelve te onderhandelen. De berigtgever voegt echter hierbij, dat op de regtschapenheid van het mexicaansche gouvernement weinig staat te maken is, en zulks op grond van deszelfs voortdurende trouweloosheid ten aanzien van de buitenlandsche houders van mexicaansche fondsen.

— De beurs bleef heden vast. De 3 pc. gecons. resc. $93\frac{7}{8}$ à $\frac{1}{4}$.

LONDEN, 1 November ('s avonds).

De *M. Post*, een orgaan van ons gouvernement, meldt heden het volgende:

„ Men heeft in verscheidene kringen verbreid, dat de Verhevene Porte aan ons gouvernement een vertoog heeft gerigt tegen het langer verblijf van de britsche vloot in de Zwarte-zee. Wij zijn gemagtigd te verklaren, dat Turkije zoodanig vertoog niet gedaan heeft, en wij herhalen het, dat de britsche vloot niet uit de Zwarte-zee teruggeroepen zal worden tot dat het tractaat van Parijs geheel en getrouw ten uitvoer gelegd zal zijn.

„ De punten in geschil, ofschoon schijnbaar van weinig belang op zich zelf, bevatten in de daad het geheele beginsel, waarvoor wij den laatsten oorlog ondernomen hebben, en waarvan wij de volledige erkenning verkregen hebben in het tractaat, hetwelk te Parijs onderteekend is in de al te ligtgeloovige onderstelling, dat eerlijk aan hetzelve voldaan zou worden."

— Volgens den laatsten weekstaat der Eng. Bank, verleden zaturdag opgemaakt, bedroeg de vermindering der specie slechts 122,886 p. st.

Heden is geene beurs gehouden.

BRUSSEL, 2 November.

De dagbladen der verschillende hier te lande bestaande staatkundige partijen beginnen, bij het naderen van het tijdstip, waarop de Kamers zullen worden geopend, zich bezig te houden met de beginselen, welke in de eerste en voornaamste plaats aanleiding zullen geven tot strijd in de vergadering der volksvertegenwoordigers. Het hier uitkomende clericale hoofdorgaan behelst een breedvoerig hoofdartikel, waarin wordt uiteengezet, dat de strijd van een zeer ernstigen aard zal zijn, nademaal het indedaad de vraag geldt, wie de zege zal behalen, het Christendom, of de partij van het ongeloof, aan welke laatste zich hebben aangesloten velen „ die voor zich zelven niet willen erkennen, dat zij met de ongeloovigen gemeene zaak maken, maar die door hetgeen vroeger is geschied, 'er thans onwillekeurig toe worden gebragt om de Kerk en hare leer omvertewerpen." Volgens het clericale hoofd-orgaan, verlangt de liberale partij niets anders dan het menschdom zonder God, eene maatschappij zonder geloof, eene zedeleer zonder Godsdienst, eene Godsdienst zonder leerstukken, onderstand zonder liefdadigheid, en bestempelen zij zoodanigen door hen gewenschten toestand met den naam van „ *geëmancipeerde* of behoorlijk gescheidene maatschappij." Als de uitdrukking der verlangens en der beginselen van de liberale partij, die Belgie naar hare hoofddenkbeelden wenscht te vormen, heeft alzoo de redevoering, onlangs door den heer *Verhaegen* uitgesproken, eene zeer diepe beteekenis.

Volgens de schrijvers van het clericale hoofdorgaan, verdienden de liberalen, dat hunne wenschen gedurende eenigen tijd werden verhoord, opdat zij, verschrikt door hun eigen werk, mogten terugdeinzen bij het aanschouwen eener bandelooze volksmenigte, die, in naam van de vrijheid, door geene andere drijfveer gedreven wordt, dan hoogmoed en slechts materieel genot begeert.

Als Christenen, burgers en menschen, verheugen de schrijvers zich echter in hetgeen thans gebeurt, en houden zij het voor een gunstig teeken des tijds, dat de strijd niet meer loopt over ondergeschikte punten, maar dat het hoofd-beginsel zal worden ter sprake gebragt en uitgemaakt. Het artikel eindigt als volgt:

„ Wat ook de ondergeschikte huichelaars in hunne dagbladen mogen schrijven, ten einde hunne ware bedoelingen te verbergen, elk weldenkende begrijpt zeer goed, dat het beginsel van het geloof ten dezen in het spel is. Moeten wij gelooven, *Christus* al dan niet belijden als den Zoon Gods en den Verlosser van het menschdom, in een woord: moet de maatschappij christelijk of onchristelijk blijven? In deze woorden zal het vraagstuk thans met de meeste duidelijkheid openlijk in behandeling worden gebragt.

„ Maar even zoo zal het ook met de meest mogelijke klaarheid door onze katholieke bevolking worden beslist. Zoodra zij zal bespeuren, wat onder de woorden *geestelijkheid* en *theocratie*, waarmede men haar tracht bevreesd te maken, verborgen wordt gehouden, dan zal zij er te meer prijs op stellen den titel van katholiek te bezitten. Zij zal zich met afschuw afwenden van die lieden, die, of anderen verleidende, of zelven verleid, haar vleijen, ten einde haar naar den afgrond te voeren. Zij zal de anti-christelijke partij aan haar lot overlaten. Het is niet in Belgie, dat zoodanig vraagstuk onbeslist kan blijven."

De stedelijke Raad dezer hoofdstad heeft inmiddels een voorstel van den heer *Devadder*, strekkende om het subsidie voor de brusselsche vrije Universiteit met 5000 fr. te verhoogen, goedgekeurd met 22 tegen eene stem. Twee raadsleden, de heeren *Tielemans* en *Orts*, hebben zich buiten stemming gehouden. Alvorens tot de stemming

werd overgegaan, heeft de burgemeester, de heer *de Brouckere*, gezegd, dat hij ten volle instemde met het gevoelen van den heer *Devadder*, en begreep, dat de werkkring van de vrije Universiteit uitbreiding behoorde te erlangen. Hij heeft de leden van den gemeenteraad tevens doen gevoelen, dat bij de aanvallen, waaraan de Universiteit van de zijde der clericale bladen was blootgesteld, aan den uitslag der stemming inderdaad eene gewigtige staatkundige beteekenis moest worden toegekend.

— In een der voornaamste gematigde liberale organen hier te lande leest men heden het navolgende omtrent Nederland:

„ Terwijl bij ons eenige lieden zich zoo nadrukkelijk hebben aangekant tegen het landbouwkundige onderwijs, dat zij er in zijn geslaagd om de aan hetzelve gegevene uitbreiding aanmerkelijk intekorten; — terwijl zij voortgaan met te ijveren tegen dat onderwijs, opdat het eenmaal geheel zal ophouden, neemt Nederland, 't welk vrij wat beter dan eenig ander groot Rijk weet, wat openbaar onderwijs is, het werk op, 't welk door onze liberalen, tijdens zij aan het bewind waren, is ontworpen en in den gang gebragt.

Het genoemde dagblad deelt daarop het verslag mede, t welk onlangs door de nederlandsche commissie voor dat onderwijs is bekend gemaakt.

's GRAVENHAGE 3 November.

Den 31sten October heeft de commissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *Hoffman*, *Hugenholtz*, *Delprat*, *de Brauw* en *v. Franck*, het voorloopig Verslag vastgesteld, betreffende het onderzoek in de Afdeelingen der Tweede-Kamer van de voorstelde begrooting voor het *achtste* hoofdstuk der staatsbegrooting, bevattende de kosten van de Marine.

In de eerste plaats komt daarin voor, dat deze begrooting meer volledigheid behelst ten aanzien van de inzigten van den minister met dit bestuur belast, dan men gewoon is in dergelijke stukken aantetreffen; doch dat men met eenig leedwezen heeft bespeurd, dat deze bewindsman het stelsel van zijn voorganger wel niet dadelijk afkeurt, maar toch in de gave opvolging daarvan eenig bezwaar ziet. Men meent daarin eenige weifeling te ontdekken, welke voor de toekomst onzer Marine bekommering inboezemt, en vrees doet voeden, dat de buitengewone bijdragen, voor de zeemagt verleend, op deze wijze na verloop van eenige jaren zouden blijken nutteloos verspild te zijn. Eenige leden hebben echter doen opmerken, dat men in dit opzigt te ver scheen te gaan, want dat het genoegzaam bleek, dat de minister zich, wat de hoofdtrekken betrof, met het stelsel van zijn voorganger vereenigde; geene grootere schepen wilde aanbouwen dan fregatten, en gaandeweg al onze oorlogschepen van stoomvermogen voorzien, maar vermeende eerst eenige ondervinding te moeten verkrijgen van de deugdzaamheid der thans in aanbouw zijnde schepen, en uit dien hoofde het op stapel zetten van andere tijdelijk te moeten verschuiven.

Men heeft inlichting verlangd, omtrent de uitdrukking, in de memorie van den minister voorkomende, alsof men uit het verminderd cijfer niet moest opmaken, dat het herstel der Marine met mindere kracht zou worden doorgezet; — en wel te meer, vermits men in de daarvoor aangevraagde gelden een verschil van zeven tonnen gouds bespeurde.

Naar luid van het verslag, heeft de toelichting der begrooting van dit hoofdstuk veel gewonnen, wat betreft de werven, en de op dezelve gebouwd of hersteld wordende schepen. Men heeft niettemin nog eenige ophelderingen verlangd, opdat duidelijk mogt blijken, wat tot instandhouding en wat tot uitbreiding werd gevorderd, en men heeft begrepen, dat eene splitsing van die kosten geenszins tot de onmogelijkheden behoorde. Ook heeft men, om met de vereischte naauwkeurigheid te kennen alles wat ten behoeve der Marine wordt besteed, eene uitgebreide opgave verlangd van hetgeen tot dat einde uit de indische kas wordt verstrekt.

De meeste leden hebben zich niet wel kunnen vereenigen met het denkbeeld van den minister, wegens het aanbouwen van schepen op particuliere werven. Zij meenen, dat men daarmede voort kan gaan, ten ware het overtuigend mogt blijken, dat dit onraadzaam was. Bepaald wilde men vernemen, of de aanbouw aan een vooraf aangewezen bouwmeester zou worden gegund, of wel aanbesteed. Er waren leden, die in dit geval het aannemen van de levering bij aanbesteding afkeurden, omdat het niet mogelijk zoude zijn om bij den aanbouw het vereischte toezigt uitteoefenen, en dat men in dit opzigt op de beproefde eerlijkheid van den bouwmeester zou moeten rekenen.

Men heeft ook inlichtingen verlangd omtrent het cijfer van 10 ten honderd voor gewoon onderhoud van romp en tuig, op grond, dat men meent, dat dit onderhoud in 1855 meer dan 13 ten honderd heeft bedragen.

De meerderheid der leden heeft zich alsnu verklaard voor den aanbouw van een vast gemetseld dok te Willemsoord, maar tegen het besteden van eenige kosten ten behoeve van het oude; als welke vermoedelijk, naar aanleiding van alles wat reeds daaraan is te koste gelegd, zouden blijken verloren te zijn.

Eenige leden hebben nadere mededeelingen wenschelijk geacht, ten aanzien van de opleiding der toekomstige zee-officieren te Willemsoord, vooral wat betreft het wetenschappelijk onderwijs, en het daarmede belaste personeel.

De benoeming van een directeur-generaal bij het departement is ter spraak gebragt. Men heeft aanmerking gemaakt op het meer of min onafhankelijk standpunt, op 't welk een zoo voornaam ambtenaar kon zijn geplaatst, en gemeend, dat het alzoo mogelijk zoude zijn, dat de verantwoordelijkheid van den minister, door dergelijke benoeming, te veel zoude worden ondervangen. In elk geval meende men, dat daarmede een gevaarlijk antecedent was daargesteld, 't welk ook bij andere departementen navolging zoude kunnen vinden. Geheel onafhankelijk van die benoeming heeft men aanmerking gemaakt op de kostbare inrigting van het departement, en met leedwezen bespeurd, dat het aantal der burgerlijke ambtenaren weder bij hetzelve is vermeerderd.

's GRAVENHAGE, 3 November.

Heden heeft op de goederen van Z. K. H Prins *Frederik der Nederlanden*, onder Wassenaar, eene groote jagt-partij plaats van de leden van het groote S. Hubert, van welke vereeniging Z. K. H. de beschermheer is. Die jagt-partij zal met een gastmaal worden besloten.

— De graaf *van Randwijk*, grootmeester, en mevr. *Deutz van Assendelft*, grootmeesteres van het Huis der Koningin, zullen zich naar Stuttgart begeven, ten einde H. M. van daar naar Berlijn en vervolgens herwaarts te begeleiden.

— Bij Zr. Ms. besluit van 30 Oct. is mr. *W. J. Mees* van het ambt van officier van justitie bij de arr.-regtbank te Appingadam ontzet.

Bij Zr. Ms. besluit van 30 Oct. is benoemd tot plaatsvervanger van den kantonregter in het 2de kanton te Amsterdam, mr. *H. J. van Lennep*, adv. aldaar.

HAARLEM, 3 November.

Den 2den dezer heeft men in Parijs met den telegraaf de tijding bekomen, dat het turksche ministerie om verre is geworpen, en dat *Reschid-bassa* tot grootvizier is benoemd.

— In de bijeenkomst van den Gemeente-raad van Leyden van 31 October is, na langdurige beraadslaging, op voorstel van den heer *v. d. Boon Mesch*, besloten om de bestaande directe gemeentelijke belasting reeds voor 1857 aftcschaffen.

— In de bijeenkomst van den Gemeente-raad van Rotterdam van den 31sten October is, overeenkomstig het voorstel van eene daartoe benoemde speciale commissie, met 20 tegen 12 stemmen, besloten om de bestaande directe gemeentelijke belasting te wijzigen en te regelen naar den maatstaf der vertering der belastingschuldigen. Sommige der leden, welke zich met dit beginsel niet konden vereenigen, waren voor den maatstaf van de huurwaarde gestemd; andere voor dien der huurwaarde, in verband met de vertering. Met den aangenomen maatstaf rekent men op eene opbrengst van f 200,000.

— Den 28sten October is het 500jarig jubilé van de dotatie van vrouw *Johanna Hertogin van Braband* aan de oude schutters van den voetboog te Heusden, onder de leiding van den hoofdman *J. A. Gerlach Jr.*, op verschillende wijze plegtig gevierd. De zaal in het schuttershuis was met de nog voorhanden overblijfselen der oudheid doeltreffend versierd, en bij den maaltijd werd men indachtig gemaakt op de nog levende schutters-geslachten van *Malingré*, *Bax*, *Roomer*, *Vrede*, *Verhagen*, *Gerlach* en *Prillevitz*. Des avonds is het schuttershuis fraai geïllumineerd geworden, als ook de vergaderplaatsen van het *Blasiusgild* en *Concordia*, alwaar de harmonien bijeen waren gekomen.

— Den 31sten October bedroegen de in aankoop zijnde bankbiljetten der Nederl, Bank f 82,582,530; de saldo's van rekeningen-courant f 21,784,217,04^{5}; de munt en het muntmateriaal f 65.197.782.21^{5}.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 November. Den 1sten dezer in Texel binnengekomen: *Minerva*, Martens, Akyab, l. v. Falmouth; de stoomboot *Warrior*, Dantzig; en uitgezeild: de stoomb. *Diana*, Londen; *Eleanor*, Watson, Newcastle; *Herou*, Hutchinson en *Ann Proud*, Purdy, beide naar Sunderland; *Tecla*, Olsson, Stokholm. Wind z. z. w. - z. z. o.

Den 1sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Mariner*, Justice, Manzanilla; *Koophandel*, Kal en *drie Gezusters*, Dijkstra, beide van Pernau; *Cito*, Sanders, Werder; en uitgezeild: *IJssel*, Visser, Batavia; *Weltevreden*, Teerlink, Akyab; de stoomb. *Rainbow*, *Giraffe* en *Ceres*, alle 3 naar Londen; *Balmoral*, Leith; *Nautilus*, Searvens, Liverpool. Wind z. z. o.

AMSTERDAM, 3 November. Den 2den dezer in Texel binnengekomen: *Oostergoo*, Claus, Tjilatjap; *Jupiter*, van der Mey, Batavia; *Bucephalus*, Caul, Akyab, l. v. Falmouth; *Jonkvrouw Geertrui*, Bouwer, Suriname, l. v. Cowes; *Royal Victoria*, Crowhurst, Charleston; *Therese*, Hohorst en *J. Ahlers*, Schweichel, beide van Baltimore. Gisteren nog: *Adolph Frederik*, de Jong, Lissabon; en uitgezeild: *Perceverance*, Cumming, Londen; *Sirène*, Folange, Stokton; *Rhea*, Eckersberg en *Maria*, Tofte, beide n. Noorwegen.

Den 1sten dezer in Brouwershaven binnengekomen: *twee Cornelissen*, Kreije, Batavia naar Dordrecht; en uitgezeild: *Ferdinandina Emma*, Taye, Rotterdam naar Cardiff enz.

Den 13den Aug. van Hongkong uitgezeild: *Jan van Schaffelaar*, van Hees en 21 dito *Delfshaven*, Verhey, beide naar Batavia; 22 dito *Ceres*, Mammes, San Francisco.

Voor 11 Sept. te Macao binnengekomen: *Dina*, de Haan en *Vrouw Johanna*, van Wijk Jurriaanse, beide van Hongkong; *Johanna Maria*, Sissingh, Manilla, alle 3 om voor Havana te laden.

Den 8sten Sept. van Batavia uitgezeild: *Henriette Maria*, de Boer, Amsterdam.

Den 21sten Sept. te Calcutta binnengekomen: *Sumatra*, Grivel, Melbourne.

Den 2den Oct. te Bombay binnengekomen: *Jacoba Cornelia*, Rooseboom, Point de Galle.

Den 17den Oct. te Patras binnengekomen: *Wilhelmina*, Mink, Triest; *Joanna Jacoba*, Sap, Zante.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

3 *November* 1856. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*		*van*	*tot*	*gebl.*
*Ned.*N.B.5 p	—	—	—	*Oost.*Met.5 p	72 15/16	73⅛	73
W. S 2½ „	61⅞	62	61⅞	Met.54.5 „	82⅓	¼	—
„ . 3 „	73⅝	11/16	73⅝	„ N. 5 „	74⅛	¼	74⅛
„ . 4 „	92¾	93	92¾	„ 54.2½ „	37¾	13/16	—
Am.Sd.3½ „	89	—	—	Wr. Bk. f	—	—	—
Hl. Ms.4½ „	—	—	—	„ . .	—	—	—
O. L. 4 „	92¼	—	—	„ . 4 p	305	—	—
H. Spw. .		—	—	*Nap.*L.B.5 „	—	—	—
Leen. . 4½ p	—	—	—	Cert. R. 5 „	—	—	—
R. Spw. 4½ „	—	—	—	*Belg.* C. 2½ „	—	—	—
M.Wld. 4 „	—	—	—	Cert. R. 2½ „	51⅛	—	—
Fr. Cert. 3 „	—	—	—	„ „ 4½ „	—	—	—
„ 4½ „	—	—	—	*Den.*O.L.5 „	—	—	—
*Rusl.*Obl.5 „	102⅓	—	—	„ 3 „	—	—	—
„ 5 „	101½	—	—	*Grkl.*Obl.5 „	—	—	—
Cert. . 5 „	92	—	—	*Brzl.* 24. 5 „	97⅞	—	—
„ . 4 „	83 1/16	⅛	—	24. 5 „	—	—	—
„ Stl. 4 „	82¼	⅜	82¼	39. 5 „	—	—	—
„ N. 4 „	—	—	—	43. 5 „	96⅜	—	—
„ 54. 5 „	93	—	—	52. 4½ „	—	—	—
„ 55. 5 „	94 11/16	⅞	94 13/16	*Port.*Obl.3 „	43 11/16	13/16	—
„ L. 5 „	—	—	—	Obl. U. .	—	—	—
„ L. 4½ „	—	—	—	„ C.3 p	—	—	—
Insch. 6 „	—	—	—	*Sard.* C. 5 „	—	—	—
Cert. . 6 „	62⅝	—	—	*Peru* 53. 4½ „	—	—	—
Polen A. . f	—	—	—	U. 3 „	—	—	—
Obl. . 4 p	76½	—	—	*Eq* 55. 1 „	13 15/16	onbep.	
Pruiss. A. 32	—	—	—	*Ven.*Obl.4½ „	32⅞	33⅛	—
A. 54. 3½ p	201½	—	—	U. 2 „	13⅞	14	—
Obl. L. 4½ „	—	—	—	*Gren.*Ob. 3 „	21 1/16	¼	—
Spanje O.1¼ „	23⅛	¼	23 3/16	U. . .	6¾	—	—
Obl. . 3 „	41 3/16	—	—	*Mex.*Obl.3 p	19⅞	20⅛	—
„ B. 3 „	37 3/16	5/16	37¼	*N.A.*P.H. „	—	—	—
A. S. . . .	6¼	—	—	Ph. B. „	—	—	—
B. C. . . .	5¼	5/16	—	A. B. . .	—	—	—
*Oost.*O G.5 p	—	—	—	Orig. . . .	—	—	—
„ „ 4 „	—	—	—	Louis. 5 p	—	—	—

Illinois Central 85. — Beleening 5. Prolongatie 5½. Disconto 5.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Van de binnenl. fondsen waren de 2½ pcts. iets williger. Van de buitenlandsche waren de 5 pcts. Rusland bij Stiglitz *gevraagd; zoo ook de 5 pcts. oude metallieken. Spaansche fondsen iets meer aangeboden. Voor 't overige was de markt onveranderd.*

Prijzen der Coupons: Metall. 27,67½; Div. in £ f 11,62½; Frans. f 55; Belg. f 55½; Pruiss. f 34⅜; Hamb. Russen f 36⅝; Russen in Z. R. f 36¾; Pools. in fl. f 27¼.

WEENEN, 3 November. De 5 pc. metall. 81⅛.

LONDEN, 3 November. De 3 pc. gecons. resc. 93⅛ à ¼. Mexico 21½ à ¾. Spanje 41½ à 42, en 23⅞ à 24⅛.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 November. Binnenl. roode *Tarwe* merkelijk lager. Overige soorten zeer flaauw. De handel was bij kleinigheden; 123, 127 ℔ b. Pools. f 425, f 450; 127, 128 ℔ dito f 475, f 485; 130 ℔ n. w. b. dito f 485; 153, 154/2 ℔ n. Geld. f 330, f 350; 131 ℔ Kub. f 370; 129 ℔ Rijn f 420.

Rogge tot iets hoogere prijzen met veel handel; 123 ℔ n. Pruis. f 270; 120 ℔ Americ. f 253, f 255; 118, 119 ℔ Arch. f 232, f 235; 119 ℔ Donau f 212; 118 ℔ Petersb. f 230.

Garst f 6 à f 8 lager; 111 ℔ Manh. f 250; 95 ℔ Vriesche w. f 175. — *Boekweit*, op nieuw f 8 à f 10 lager afgegeven; 116, 118, 119 ℔ Amersf. en Nijk. f 220, f 226, f 229; 117, 118 ℔ Gord. f 223, f 226. — *Koolzaad*, najaar een doen, voorjaar f 6 hooger; olie op 9 vat, April en Nov. f 525. — *Lijnzaad* f 5 hooger, 105 ℔ f 347½.

AMSTERDAM, 3 November. Heden de rescontredag zijn de prijzen om 4 ure: *Raapolie* prijsh.; ord. cond. f 57½; vliegend f 56; op levering iets flaauwer; p° Nov. f 55 à f 54¾; p° Dec. f 52½. *Lijnolie* ord. cond. f 55¼; vliegend f 54; p° Nov. f 50 à f 51; p°. Dec. f 44. *Hennepolie* ord. cond. f 56½.

HAARLEM, 3 November. *Tarwe* f 11,75. *Rogge* f 7,50 à f 9,50. *Garst* f 4,75; Chevalier dito f 8. *Haver* f 3,10 à f 5. *Paardenboonen* f 7,25 à f 8. *Boekweit* f 8,50.

GRONINGEN, 31 October. *Tarwe* niet dan lager te verkoopen; 68 à 72 p. Ommel. f 9,40 à f 11; 66 à 70 p. Old. f 8 à f 10. *Rogge* 20 c. lager; 62 à 66 p. f 6,40 à f 7,60. *Boekweit* 10 à 20 c. lager; 60 à 64 p. f 5,60 à f 6,60. *Gerst* mede flaauw; 52 à 56 p. winter f 5 à f 6; 54 à 56 p. zomer f 5 à f 5,40. *Haver* 10 à 20 c. lager; 40 à 50 p. dikke f 3.75 à f 4,75; 36 à 40 p. w. voer f 3,15 à f 3,55. *Paardenboonen* f 6 à f 7,25. *Koolzaad* f 10 à f 15,75. *Gort* grove f 10,25 à f 10,75; parel f 13,50 à f 15,50.

LEEUWARDEN, 31 October. *Boter* f 51.

LEIJDEN, 1 Nov. *Boter* f 1,25 à f 1,40. Verkocht 3720 n. p.

ALKMAAR, 31 October. *Kaas* kleine f 29,50; commissie f 31,25; middelb. f 32,50. Aangevoerd 118,441 n. p.

ENGELSCHE MARKTPRIJZEN. Newport, 1 November. Rundvleesch, bij den romp, 8 ℔, 3 sh. 8 d. — 4 sh. 4 d.; schapenvleesch, 3 sh. 6 d. — 4 sh. 4 d.; kalfsvleesch 4 sh. 4. — 4 sh. 8 d.; varkensvleesch 4 sh. 6 d. — 5 sh.

Wakefield, 31 October. Matige aanvoer; prijzen vast op die der voorgaande markt, met gematigde aanvraag voor goede waar.

*** Ondertrouwd:

WORMERVEER, 31 October 1856.
Eenige kennisgeving.

A. VERSTEEGH, van *Kerk Avezaath*, en N. VIS.

*** Getrouwd:

MIDDELBURG, den 29sten October 1856.

H. C. VAN DER FEEN. en A. J. LUTEYN.

*** Getrouwd:

BLADEL, 29 October 1856.

E. J. F. VAN DISSEL, Weduwnaar van *M. J. Perk*, en E. C. MEIJER.

*** Getrouwd:

LEYDEN, 29 October 1856.

J. VAN WITZENBURG, beroepen Predt. te *Ouwerkerk* (Provincie *Zeeland*), met S. A. MEERBURG.

*** Getrouwd:

ZALTBOMMEL, 31 October 1856.

D. G. C. VAN TRIGHT, van *Deventer*, en G. P. VAN DE GARDE.

*** Getrouwd:

HAARLEM, 31 October 1856.

Mr. G. HESHUYSEN en E. J. H. GERLINGS.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *A. A. E. ROELOFSEN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van R. SCHOONMAN.

LOCHEM, den 29sten October 1856.

*** Bevallen te LEEUWARDEN, den 30sten October 1856, van eene DOCHTER, Vrouwe *E. J. M. J. MAZEL — DORHOUT.*

*** Heden beviel van eenen ZOON *J. M. J. DONKER CURTIUS*, Echtgenoot van G. HERKLOTS.

AMSTERDAM, 30 October 1856.

*** Bevallen van een' ZOON *J. KNIBBELER—ROSA.*

'sGRAVENHAGE, 31 October 1856.

*** Bevallen van eenen ZOON *A. SCHENK*, geliefde Echtgenoote van F. H. LELS.

ZIJPE, 31 October 1856.

*** Heden verloste ontijdig van een *dood* KIND *C. J. PLATO—VAN DEN BROECKE.*

AMSTERDAM, den 31sten October 1856.

*** Bevallen van eene DOCHTER, de Hoog-Welgeboren Vrouwe *C. H. DE LANNOY — MEYNET.*

Huize 'T NIERDA bij *Twello*, 1 November 1856

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *C. L. F. COENEN*, geboren *VON PESTEL.*

AMERSFOORT, den 1sten November 1856.

*** ROTTERDAM, 1 November 1856. Heden beviel van een ZOON *G. C. SUERMONDT*—geb. *VAN SANTEN KOLFF.*

Eenige kennisgeving.

*** NIEUWEDIEP, 1 November 1856. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoote *J. M. IN 'T VELT.* D. BAKKER Bz.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON *H. C. SIPMAN*, geliefde Echtgenoot van B. V. SLOTHOUWER.

BENNEBROEK, 1 November 1856.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene DOCHTER *CATHARINA DE KONING*, geliefde Echtgenoot van J. F. VAN DOBBEN.

HAARLEM, 2 November 1856.

Familie en Vrienden buiten de stad gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** DIRKSLAND, den 29sten October 1856. Heden overleed alhier de Wel-Edel-Geboren Heer CORNELIS VAN WEEL, in leven Dijkgraaf van den Polder *Dirksland.*

*** Heden overleed aan de gevolgen eener uitteerende ziekte, in den ouderdom van ruim 29 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote JACOBA JEANNETTA DE CARPENTIER, mij nalatende uit een bijna zes jarige echtverbindtenis, drie Kinderen, te jong het groote verlies eener zorgdragende Moeder te kunnen beseffen.

SCHAGERBRUG in *de Zijpe*, 29 October 1856. A. ZIJP.

Algemeene kennisgeving.

*** Op den 30sten October 1856, is te DORDRECHT, in den ouderdom van bijna 35 jaren, overleden Vrouwe G. A. J. M. HOLTZSCHUE — SCHELTUS.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde ALEIDA KATHARINA, oud vier maanden.

GOES, 31 October 1856.

G. DE JONGH,
R. W. DE JONGH,
CHATIN.

⁂ Tot onze bittre smart overleed ook heden ons geliefd Zoontje DANIËL, die zijn tweeling Broeder slechts drie maanden mogt overleven. G. P. S. MOSSEL
VLISSINGEN, M. A. MOSSEL,
den 30sten October 1856. BROWNING.

⁂ Heden overleed aan verval van krachten, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder AGATHA EVERINA LANGERAK, Wed. *Johs. Nielsen Lz.*, in den ouderdom van 79 jaren en ruim 4 maanden. E. L. NIELSEN.
GOUDA, W. B. VAN STRAATEN.
31 October 1856.

⁂ KOCKENGEN, 31 October 1856. Onze jongste lieveling JAN CORNELIS GERARDUS, overleed heden in den ouderdom van ruim 10 weken.
F. P. H. VAN ROOSENDAAL.
J. C. VAN ROOSENDAAL — BOONZAJER.
Eenige kennisgeving.

⁂ Na maanden lang in angstige spanning verkeerd te hebben omtrent het lot van onzen beminden Zoon JOHANNES ESCHINES, behoord hebbende tot de bemanning van het op 23 Maart jl., in de *Sooloozee* verongelukte Schip *Johanna Maria*, ontvingen wij heden de hartverscheurende tijding, dat hij op den 17den Julij, aan boord van de *Emelie* Kapn. *Marken* op reis van *Manilla* naar *Batavia*, in den ouderdom van 18 jaren, overleden is.
MIDDELIE, H. W. VAN DER PLOEG
den 31sten October 1856. P. VAN DER PLOEG—ARENDS.

⁂ Het DOCHTERTJE, ons den 24sten Augustus l. l. geschonken, nam God heden weder tot zich.
OOSTEREND, op *Texel*, K. HILLE.
1 November 1856. A. HILLE, DE ROO.

⁂ Heden na den middag ten 2 ure overleed, na eene ongesteldheid van negen weken, in den ouderdom van ruim 73 jaren, de Heer JAN GROENENDIJK.
J. BLOM Hz.
ALKMAAR, W. G. TEN HOUTE DE LANGE.
1 November 1856. J. TASMAN.
Executeuren - Testamentair.

⁂ Op 28 October overleed alhier, in den ouderdom van 53 jaren, mijn innig geliefde Echtgenoot J. D. RAMDOHR, gep. Kapitein bij de Infanterie. Eene kortstondige ziekte maakte een einde aan zijn voor mij zoo dierbaar leven. J. RAMDOHR,
AMSTERDAM, geb. VAN DER LET.
3 November 1856. Eenigste kennisgeving.

⁂ De ondergeteekende betuigt, ook namens hare Kinderen, haren dank voor de vele bewijzen van deelneming, zoo in als buiten deze Stad ondervonden, bij het overlijden van haren Zoon. J. J. SCHELTUS,
Wed. *S. M. Dolleman.*
BREDA, 30 October 1856.

⁂ Voor de vele blijken van deelneming, bij het langdurig lijden en bij het afsterven van onze geliefde Tante, *Catharina Anna van Battem* ondervonden, betuigen wij onzen opregten dank. J. B. VAN SANTBERGEN.
ARNHEM, F. VAN SANTBERGEN,
31 October 1856. WAGENAAR.

⁂ De Familie HORN en DOEFF, alsmede Mejufvrouw BRANDT, betuigen door deze hunnen hartelijken dank, voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van hunne geliefde Nicht en Vriendin, Mejufvrouw *Antje Horn*. Weduwe den Heer *Johannes La Lau*, ondervonden.
SOETERWOUDE, 1 November 1856.

⁂ Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Weduwe van JAN DE BAKKER, in leven Winkelierster te Schermerhorn, en aldaar dezer dagen overleden, gelieft daarvan, vóór den 15den dezer maand November, opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris J. STIKKEL, in den Schermeer.

⁂ H. WILDERINK, Onderwijzer te Beusichem, vraagt een' ONDERMEESTER van eenigen Rang, P. G. Brieven *franco*.

⁂ Op een Dorp bij Leyden, verlangt men zoo spoedig mogelijk eene knappe KEUKENMEID, ook voor Huiswerk, P. G., voorzien van goede getuigschriften. *Franco* Brieven, onder Letters A. C. C. te adresseren, aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

⁂ Op eene Hofstede verlangt men, voor *Winter en Zomer*, als HUISBEWAARDERS, om met po. Februarij e. k. in dienst te treden: Een Man en eene Vrouw, gehuwd, zonder Kinderen, van de Protestantsche Godsdienst, tusschen de 35 en 40 jaren oud, de Man eenigzins de Fransche of Engelsche Taal verstaande, tot het verrigten van het Huiswerk en Tafelbedienen in staat, de Vrouw tot het schoonhouden van het Huis, opdoen van de Wasch en kunnende Koken. Hiertoe inclinerende en voldoende getuigschriften kunnende produceren, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letters P. W., bij de Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST EN ZOON, N. Z. Voorburgwal, over de Nieuwe Kerk, G. 121, te Amsterdam.

⁂ ATTENTIE.

Een WEDUWNAAR met drie Kinderen van goede Familie, middelbaren leeftijd en eenig vermogen, wenscht in kennis te komen met een MEISJE of WEDUWE met vermogen, van 18 tot vijftig jaren. Ook zoude hij voorloopig zamen willen wonen met eene WEDUWE, die het Moederlijke toezigt kan houden over de Kinderen.
Die daartoe genegen is, melde zich onbeschroomd aan, en kan zich verzekerd houden van een gerust en gelukkig leven. *Franco* onder het woord *geheim* aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

⁂ Eene JUFVROUW, van de R. C. Godsdienst, geëxamineerd in de Nederduitsche en Fransche, en bekend met de Hoogduitsche en Engelsche Talen, zag zich gaarne als Secondante geplaatst.
Inclinerenden, gelieven zich met *franco* Brieven te adresseren, onder de Letter B., bij den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

⁂ Eene JUFVROUW van fatsoenlijke Familie, P. G., 24 jaren oud, zag zich gaarne met Februarij e. k. geplaatst tot adsistentie of ter geheele waarneming van een klein Huisgezin, of tot Gezelschap bij eene bejaarde Dame of Heer, nog in die betrekking zijnde, kan men op goede getuigen rekenen. Adres Lett. H., aan de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN, te Rotterdam. Brieven *franco*.

⁂ In eene fatsoenlijke Huishouding wordt verlangd: eene KAMENIER, van de P. G., haar vak goed verstaande en van goede getuigenissen voorzien. Adres, Letter A., *franco*, bij J. W. EVERTS, Boekhandelaar te Zeijst.

⁂ Het Bestuur der afdeeling Alkmaar, van de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* brengt ter kennisse der belanghebbende grondeigenaren, dat, naar aanleiding van een bij die afdeeling genomen besluit, gedurende de maand November dezes jaars, bij den Secretaris ter onderteekening zal liggen, een aan de Tweede Kamer der Staten Generaal intedienen adres tot opheffing der TIENDEN, in verband met het door den Heer Baron SLOET TOT OLDHUIS, in de Tweede Kamer ingediende wetsontwerp, betrekkelijk deze angelegenheid.
Alkmaar, *De Secretaris der Afdeeling.*
28 *October* 1856. HENDk. COSTER Hsz.

⁂ Op den 10den November 1856, ten 11 ure precies, zal, ten overstaan van den Notaris C. METZELAAR, in het *O. Z. Heeren-Logement*, te Amsterdam, in het openbaar worden **verpacht**:
Diverse Perceelen VEENGROND, om te worden afgeveend, in Noord-Holland, aan het Noord-Hollandsch Kanaal gelegen.
Dagelijks zal op het Land, aanwijzing te bekomen zijn.
De Kaarten met Nummering en Voorwaarden zijn op *franco* aanvraag te bekomen, behalve bij bovengenoemden Notaris, bij de Notarissen: B. GEEL, in de Rijp; S. A. DE MORAAZ, te Alkmaar; ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam; S. DE VRIES en J. EYKEN, te Purmerende; D. VAN DER WART, te Krommenie, J. H. LICHTENBELT JR., te Aalsmeer; H. J. VAN MENS, te Ouderkerk a/d. Amstel; G. D. BOERLAGE, te Uithoorn; J. B. DUISENBERG, te Boskoop, en A. N. MOLENAAR, te Noord-Waddingsveen.

⁂ Met dankbetuiging voor het vertrouwen aan de Firma A. BOGGIA & ZOON geschonken, heb ik de eer te berigten, dat ik ten gevolge van het overlijden mijns Broeders, de Heer *B. F. A. Boggia*, in mijne Betrekking als Voogd over zijne minderjarige Kinderen, de Fabriek in PLEISTER en PLEISTERBEELDEN, heb overgedaan aan den Heer JOHANNES LOURENTIUS VAN DEN BURG, wien ik bij deze mij vereerd dringend aanbevelen. P. P. BOGGIA qq.
Amsterdam, 31 *October* 1856.

Ingevolge bovenstaand berigt, vermeent de ondergeteekende, handelende in PLEISTER en PLEISTERBEELDEN enz., onder de Firma van de Erve L. GRISANTI, Warmoesstraat, Buurt I. 24 te Amsterdam, dat hij door beide Magazijnen te vereenigen in staat is om aan alle aanvraag in het vak te zullen kunnen voldoen, waartoe hij zich beleefdelijk aanbeveelt, zoowel bij de geachte Begunstigers van wijlen de Heeren A. BOGGIA EN ZOON, als bij de zijne; belovende in alles als altoos eene prompte en civiele bediening. J. L. v. d. BURG.
Firma de Erve L. GRISANTI.
Amsterdam, 31 *October* 1856.
PS. Verzoeke Brieven en Bestellingen aan het Adres, Warmoesstraat I. 24.

DÉPOT VAN THEE,
uit het Magazijn van OTTO ROELOFS & ZONEN, te Amsterdam, bij J. J. G. KRUSEMAN, te Haarlem.

De diverse soorten zijn verpakt in Pakjes van 2½ en 5 Ons, de qualiteiten zijn dezelfde en worden tot dezelfde prijs afgeleverd als in hun Magazijn te Amsterdam, terwijl elk Pakje voorzien is van het nommer en de prijs der soort. De Prijs-Courant is op aanvragen verkrijgbaar.

SIROP LAROZE.

Deze Siroop is goedgekeurd door de Akademie van Geneeskunde en de Artsenijmengkundige School, te Parijs.

Het blijkt uit de proefnemingen gedaan onder alle Luchtstreken, dat de SIROP LAROZE, zamengesteld uit bittere Zenuwsterkende Bast van verschillende soort, voortdurend de beste Resultaten heeft geleverd in Zenuwziekten als waarin dit Middel steeds wordt aangewend. Zoowel Geneesheeren als Zieken hebben de Resultaten immer waargenomen, in de verzwakking der Maag en Ingewanden, waarvan de Siroop de functien hersteld; de Spijsvertering wordt er door bevorderd, de Diarrhea, tijdelijke of chronische Onderbuikskwalen en bedorven Maag er door genezen; ze voorkomt Verval van Krachten, Tering en bevordert de herstelling der zieken. Deze in de Geneeskundige Wereld behaalde voordeelen, hebben de hebzucht der Namakers gewekt, die onder mijn Naam en Handteekening hun ellendig Voortbrengsel verkoopen. Ten einde aan dien schandelijken handel een einde te maken, heb ik de Merken mijner Fabrikatie veranderd. Elke Flakon mijner Siroop is gewikkeld in een geel en rood gewaterd reep Papier, waarop aan de eene zijde de Naam van J. P. LAROZE en aan de andere zijde in groote kapitalen deze drie Letters J. P. L. gedrukt staan, benevens het Stempel van het Fransche Gouvernement, dat er niet mag aan ontbreken.
De Siroop is verkrijgbaar te *Parijs*, bij J. P. LAROZE, Apotheker, Straat Neude des Petits-Champs 26. Dépôts in Holland: Te *Amsterdam* bij H. H. ULOTH, Zeedijk 188, te *Rotterdam* bij VAN SANTEN KOLFF, te *'s Hage* bij RENESSE, te *Haarlem* bij J. J. SCHREUDER, te *Utrecht* bij GROOTENDORST, te *Groningen* bij KUILENBERG, te *Middelburg* bij VAN DE KAMER, te *Amersfoort* bij W. COOLHAAS, te *Deventer* bij L. G. SMEENK, te *Breda* bij A. J. JANSSEN, Apothekers.

⁂ Bij KAAS & VAN OMMEREN, Boompjes, Wijk 1, No. 15, te Rotterdam, zijn te bekomen: *India* PALE, ALE, *Scotch* ALE, *London & Brownstout* PORTER, op Fust en Bottels.

Raadgeving.

Het **RAADSEL** in het *Zondagsblad* van 26 October 1856, opgegeven door J. SASSE, vermoedelijk de Ex-Student, — Correspondent van gezegd Blad en Naam Koopman, (alias Korn- en Eischman) te *Nieuwveen*, geeft tot oplossing het woord **Stembureau.**
Ware het niet beter dat genc. *Sasse* zich iets meer aan zijn voormeld beroep wijdde, dan zoude de Handel in Granen, Meel, Koffij, Thee, Boter, Olie, Lijnkoeken enz. enz. welligt niet langer, door iemand die het eerwaardig ambt van Predikant bekleed, behoeven te worden nageloopen.
Mogt hij evenwel verlangen te blijven schrijven, dan wordt hij herinnerd aan No. 16 van zeker Weekblad 1856, en indien hij daaraan niet beantwoord, zal een ander hem die taak uit de handen nemen.

⁂ In het gezonde en aangename Stadje 's Heerenberg, nabij den Rhijn-Spoorweg, worden 2 of 3 behangen en geplafonneerde KAMERS met KOST ENZ., aan eenen *Heer* of *Dame* aangeboden, des verkiezende vrij gebruik maken van eenen grooten Tuin. Brieven *franco*, Letters A. B., aan het Hulp-Postkantoor te 's Heerenberg.

⁂ **TE HUUR,**
om 1o. Mei 1857 of dadelijk te aanvaarden: Het aangenaam gelegen ZOMER- en WINTERVERBLIJF, genaamd *ZOUDTLANDT*, gelegen aan den Straatweg, onder Prinsenhage, op een half uur afstands van Breda, bestaande in een Heerenhuis, Koetshuis, Stalling voor drie Paarden, Tuin, enz. Te bevragen bij W. SMITS, Eindstraat, Wijk B., No. 35, te Breda. Brieven *franco*.

⁂ **HAARLEMMER-MEER.**
UIT DE HAND TE KOOP: 60 Bunders uitmuntend nevens elkander gelegen en goed gecultiveerd BOUWLAND, in den Haarlemmermeer-Polder, Afd. Burgerveen, Sectie KK., aan den Sloterweg en togt. Te bevragen met *franco* Brieven bij den Makelaar B. LANGERHUIZEN, te Amsterdam.

⁂ Ten spoedigste wordt ter overneming aangeboden: eene goede winstgevende GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE-ZAAK, ressort Dordrecht, zonder concurrentie. Iemand van de P. G., hierop reflecterende, vervoege zich onder Letter B., aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem.

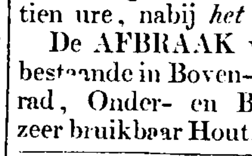

TE KOOP:
Eene HOFSTEDE met *Heerenhuizing*, *Boerenwoning* en verdere *Getimmerten*, en circa 10 Bunders extra goed TUIN-, WEIDE- en BOUW- of TABAKSLAND, onder Woudenberg, aan den Straatweg. Te bevragen bij den Notaris Mr. C. J. DIEMONT, te Amsterdam, Heerengracht bij de Bergstraat. Brieven *franco*.

⁂ **EEN ZEER NET HUIS-ORGEL**
wordt te KOOP aangeboden. Te bevragen met *franco* Brieven, onder de Letters A. Z., bij den Boekhandelaar J. VAN HOEVE JR., te Gorinchem.

⁂ *Het Polder-Bestuur van* HERWIJNEN, zal op Woensdag den 12den November 1856, des voormiddags om tien ure, nabij *het Fort te Vuren*, publiek verkoopen:
De AFBRAAK van den Westelijken WATERMOLEN, bestaande in Boven- en Onder-Assen, twee Roeden, Scheprad, Onder- en Boven-Wielen met de Rondsels en andere zeer bruikbaar Hout: benevens eene aanzienlijke partij IJZER.

⁂ Op Zaturdag den 8sten November 1856, 's namiddags ten 1 ure, zal in *het Locaal van Verkoopingen*, te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden Verkocht:
No. 1. Eene kapitale HOFSTEDE, bestaande in eene Bouwmanswoning, gemerkt No. 67 met Zomerhuis, Varkenshok, Hooiberg, benevens uitmuntend BOOMGAARD, WEI-, HOOI- en BOUWLAND, te zamen groot 16 B., 58 R., 68 E., staande en gelegen op den Breepolder, in de Gemeente Rietveld en de Bree, en een Perceel HOOILAND, groot 5 B., 27 R., 40 E. gelegen achter voorschreven Hofstede, op de Mijepolder, in de Gemeente Bodegraven.
No. 2. Een BOUWHUIS, met annexe Koestal en Hooiberg, benevens uitmuntend BOOMGAARD, WEI-, HOOI- en BOUWLAND, grootendeels bezet met Panaarde, te zamen groot 21 B., 14 R., 27 E., staande en gelegen op den Breepolder, naast voorschreven Perceel.
Welke beide Perceelen eerst afzonderlijk en daarna te zamen zullen geveild worden.
Breeder bij Billetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris DUYFJES, te Utrecht.

Op Zaturdag den 8sten November 1856, des namiddags ten een ure precies, zal men aan *het Locaal van Verkoopingen*, binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek Verkoopen:
No. 1. Eene kapitale BOERENHOFSTEDE, bestaande in Bouwmanswoning, No. 59, Achterhuis, Wagenschuur, Bakhuis en drie Bergen, uitmuntende BOUW-, WEI-, BOOMGAARD-, HOOI-, BOSCH- en TUINLAND, waarvan 30 B., 50 R., 10 E., daar de Getimmerten op staan, zijn gelegen op Mastwijk, Onder Linschoten, en 5 B., 09 R., 70 E. HOOILAND, onder Reijerscop Indijk.
No. 2. Een Perceel allerbest uiterdijks BOUWLAND, groot 3 B., 23 R., 40 E., waarin zich uitmuntende Steenen Panaarde bevindt, gelegen op Mastwijk, onder Linschoten, over het vorige Perceel.
Te aanvaarden 1 Januarij en 1 Mei 1857.
Breeder bij Biljetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

⁂ **VERKOOPING VAN EENEN TIEND.**
De Notaris VAN HEUVEN, te Nijmegen, zal op Maandag den 10den November 1856, des avonds ten 7 uur,

in *het Notarishuis* aldaar, ophoogen doen inzetten om 14 dagen later terzelfder plaats en uur, finaal zonder beraad te worden Verkocht:

Den grooten KOREN- en TABAKSTIEND, jaarlijks geheven wordende over het Dorp Burgharen, Arrondissement Nijmegen, hebbende over de laatste 12 jaren gemiddeld zuiver opgebragt *f* 1265 in het jaar.

Men informere zich ten Kantore van voornoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** Op den 12den November 1856, 's avonds ten 7 ure, zal, ten huize van *G. G. van der Lippe*, in den Rooden Steen, te Hoorn, in publieke veiling worden gepresenteerd:

Eene wel ter neering staande ROG- en WIT-BROODBAKKERIJ, aan de Appelhaven, te Hoorn; waarop des verkiezende de helft der Koopprijs, tegen 5 pCt. gevestigd kan blijven.

Nadere informatien bij den Notaris G. BOLDINGH, en den Makelaar WM. HOUTTUYN, te Hoorn.

***** PUBLIEKE VERKOOPING.**

C. DONKER, Notaris te Berningbroek, zal op Maandag den 17den November 1856, voormiddags 10 ure, in de Herberg *de Roode Leeuw*, te Aardswoud, publiek ter verkoop aanbieden: Eene HUISMANSWONING, BOET, ERF en diverse Percelen zeer vruchtbaar BOUW- en WEILAND, staande en gelegen te Aardswoud, te zamen groot 15 Bunders en nagenoeg 34 Roeden. Informatien zijn verkrijgbaar ten Kantore van den Notaris *Donker* voornoemd.

*** Men is van meening om op Woensdag den 19den November 1856, des voormiddags tien ure, in *den Gouden Leeuw*, te Goedereede, bij opbod en afslag, in het openbaar te Verkoopen:

Het WEILAND, of de hoog gelegen en ter bedijking zeer geschikte AANWASSEN van Stellegors, onder Stellendam, Provincie Zuid-Holland, Kadastraal bekend in Sectie C., No. 1, 2, 3, 4, 5 en 6, ter grootte van 59 Bunders, 93 Roeden, 50 Ellen, met de SLIKKEN en AANWASSEN, tot eene gezamenlijke grootte van 49 Bunders, 13 Roeden, 89 Ellen.

Informatien te bekomen bij den Heer J. A. VAN WEEL, Notaris te Dirksland en den Heer COFKOOP Dz., Burgemeester te Goedereede.

*** Op Donderdag den 20sten November 1856, des voormiddags ten 11 ure, zal ten overstaan van den te Krommenie residerenden Notaris D. VAN DER WART, in *het Heeren-Logement* aldaar, publiek Verkocht worden:

Een BOEREN-WOONHUIS, waarin Stalling voor 22 Koeijen en Berging voor 22 Koehooi, met ERVE en TUIN en drie Kavels allerbest WEILAND, te zamen groot 20 Bunders, 64 Roeden, 50 Ellen, gelegen in *ZAANWIJK*, staande en liggende in de Eerste Gemeente Wormer.

Een BOEREN-WOONHUIS, waarin Stalling voor 23 Koeijen en Berging voor 22 Koehooi, met ERVE en BOET, aan den Legeodijk onder Assendelft.

En een BOEREN-WOONHUIS, waarin Stalling voor 12 Koeijen en Berging voor 10 Koehooi, benevens ERVE, aan den Busch onder Krommenie, groot 17 Roeden, 90 Ellen; — met

35 Bunders, 46 Roeden, 50 Ellen, allerbest WEI- en HOOILAND, mede aan den Legeodijk onder de Gemeente Assendelft gelegen, en bij de twee laatstgemelde Boerderijen behoorende.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Landerijen zijn met 25 December 1856 en de Boerenwoonhuizen met 1 Mei 1857 te aanvaarden.

De Verkoops-voorwaarden zullen acht dagen voor den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van de Notarissen D. VAN DER WART, te Krommenie, en J. EYKEN, te Purmerend.

***** OPENBARE VERKOOPING**

van 30 B., 74 R., 94 E. uitmuntend LOS LAND, zeer voordeelig gelegen nabij de kom der Gemeente Soetermeer, in den nieuwen drooggemaakten Polder, onder Soetermeer.

Te houden in het Logement *het Eiland*, te Leidschendam, te veilen op Dingsdag den 2den December 1856 en te gunnen op Dingsdag den 9den December daaraanvolgende, beide des voormiddags ten elf ure.

De voorschreven schoone, uitmuntende en zeer voordeelig gelegen Landerijen, zullen eerst in percelen en daarna gecombineerd worden geveild en verkocht.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. VAN ZEGWAARD, te Voorburg, bij wien 8 dagen voor de veiling de Eigendoms-Bewijzen en Kadastrale Stukken, mitsgaders de Voorwaarden van verkoop te zien en te lezen zullen zijn, terwijl in het Logement *het Eiland*, te Leidschendam, en ten Huize van den Kastelein *L. den Ouden*, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Soetermeer, een Extract uit de Voorwaarden van verkoop en Kopij der Kadastrale Kaart, met aanwijzing de splitsing in percelen, voor de gegadigden ter inzage zullen liggen.

*** VERKOOPING VAN 11000 PORTRETTEN.

De Boekhandelaars GEBROEDERS VAN DER HOEK te Leyden zullen Donderdag 6 November 1856, 's morgens ten elf ure en 's namiddags ten 5 ure Verkoopen: De hoogst belangrijke en zeer uitgebreide verzameling van ruim 11000 PORTRETTEN, zoowel Buitenlandsche als Nederlandsche, bijeenverzameld en nagelaten door Wijlen den Wel-Edelen gestr. Heer Mr. A BOSMAN te Gorinchem, alsmede die fraaije *Schilderstukken* door P. MOREELSE en P. VAN ANRAADT.

DE DERDE AFLEVERING VAN HET

MAANDSCHRIFT VOOR

DAMES,

Bevat: Spoorwegdiensten in Nederland (geheel veranderde diensten.) Kalender voor de maand November. Trouw-, Bevallings- en Doodberigten van de vorige maand. Bladvulling. Rijkdom. Korte gezegden. Mengelwerk: vervolg en slot van bladz. 44. Wiegelied. Het Parelsnoer of welke van de twee? Kwaadspreken. Achterdocht. Vette schoonheden. Onnoozelheid. Recepten voor de Keuken en het Huishouden. Bloemenkweekerij en Tuinbouw. Nieuwe Boekwerken waarvan de lectuur voor Dames aanbevelingswaardig is. Aankondiging van nieuw uitgekomen Muzijk.

Een geheele Jaargang kost slechts *f* 1,80. Bestellingen worden nog aangenomen bij alle Boekhandelaren en bij den Uitgever H. R. VAN ELK, te Dordrecht.

*** DAMES EN HEEREN!!!

Wanneer gij uwe Winter-Kleederen, die verschoten zijn, op nieuw wilt Verwen, koopt dan het Werkje van ***SCHRADER, DE STOFFENVERWERIJ IN HET KLEIN;*** het kost slechts 50 Cents. Gij vindt daarin ruim **honderd Recepten**, om Zijden en Wollen Stoffen, als Japonnen, Hoeden, Mantels, Jassen, enz., enz., in meer dan **honderd kleuren** te verwen.

Het is in alle Boekwinkels te bestellen.

*** Bij A. C. KRUSEMAN te Haarlem, verschenen de volgende:

GOEDKOOPE
LANDBOUWBOEKJES.
Ter verspreiding van praktische kennis onder Landeigenaars en Landbouwers.

W. C. H. STARING, Het droogleggen van Landerijen, met Afbeeldingen. — *f* 0.30.
E. C. ENKLAAR, De groene bemesting. — *f* 0,30.
G. A. VEAEMA, De hooge Veenen en het Veenbranden. — *f* 0,30.
Th. F. UILKENS, Het aanleggen van winstgevende Warmoezerijen. — *f* 0,70.
JUSTUS LIEBIG, De grondslagen der Landbouwscheikunde. — *f* 0,70.
T. BORGESIUS, Over Landontginning en Landbouw in de Veen-Koloniën der provincie Groningen. — *f* 0,30.
E. C. ENKLAAR, De Ploeg. — *f* 0.30.
B. TE GEMPT, Rivierpolders in Nederland.

Om deze Bibliotheek des te belangrijker te maken, heeft de Uitgever ook de volgende Werkjes aangekocht van de Geldersche Maatschappij van Landbouw.

E. C. ENKLAAR, Handboek voor den houder van Rundvee. — *f* 1,—.
M. E. HAVELAAR, De Vlasbouw in Nederland. — *f* 0.20.
W. C. H. STARING, Het Boekhouden voor den kleinen Landbouwer. — *f* 0,20.
W. C. A. STARING, De Belgische Kempen. *f* 0,60.
———— Handboekje voor het vloeijen der Hooilanden. 2e dr. — *f* 0,20.
Dr. S. C. SNELLEN V. VOLLENHOVEN, De schadelijke Insecten voor den Landbouwer, met 70 Figuren. — *f* 1.—.

Dat de *Landbouw* in alle Landen van Europa veel wetenschappelijker beoefend wordt dan vroeger, behoeft geen bewijs; dat *ons* Landbouwende Vaderland daarbij niet op den voorgrond staat, wordt genoeg bejammerd. — Bovenvermelde GOEDKOOPE LANDBOUWBOEKJES bedoelen eene poging tot verbetering. Alle Landbouw-Vereenigingen worden dringend verzocht mede te helpen ter VERSPREIDING dezer geschriften.

Alle Boekjes zijn ook *afzonderlijk* te verkrijgen.

Tevens kwam dezer dagen bij bovengenoemde van de Pers:

De Natuurkundige Grondslagen
VAN DEN
LANDBOUW,

door de HH ***RAUWENHOFF, VAN GEUNS, OUDEMANS en MULDER;*** door de Schrijvers opgedragen aan Z. M. den Koning. Prijs *f* 3,40.

Dit Werk behandelt de volgende onderwerpen: *De Lucht het Water; de Grond; de Planten; de Dieren; de Mest; Drooglèggen en Bevloeijen.*

*** Bij de ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, is van de pers gekomen:

VROUWENLEVEN;
BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,
OTTILIE WILDERMUTH
NAGESCHETST
DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Met Vignet. Prijs *f* 3,50. In Verguld Linnen Band *f* 3,90.

„Reeds lang, zegt de Schrijfster in haar voorberigt, voordat ik ooit van eene *innere Mission* hoorde spreken, is de gedachte bij mij opgekomen, hoe wenschelijk en noodig het zijn zou dat wij ook in Christenlanden Apostels en Predikers der tevredenheid hadden om aan de armen, hulpbehoevenden en in het algemeen aan alle door het lot stiefmoederlijk bedeelden de lichte zijden van hunnen toestand aan te wijzen en de oude waarheid, dat ieder de schepper van zijn eigen geluk is, in het licht des geloofs gelouterd en verhelderd voor te stellen."

Als eene bijdrage tot zulk eene zending der tevredenheid heeft de begaafde Schrijfster een Boekdeel in het licht gegeven 't welk in onze taal onder bovenstaanden Titel is overgezet.

*** Door W. F. DANNENFELSER, te Utrecht, is uitgegeven:

I. VOLKSVOEDING — VEEARTSENIJKUNDE.

WAT STAAT DE VEEARTSENIJKUNDE IN NEDERLAND TE WACHTEN? — EENE VRAAG OOK VAN GEWIGT VOOR ONZE VOLKSVOEDING, DOOR Dr. C. G. VON REEKEN. . . . . *f* 0.40.

II. HET LEVEN VAN GOETHE, door J. W. SCHAEFER, uit het Hoogduitsch vertaald, door Mr. C. M. VAN HEES, met eene Voorrede van **Mr. C. W. OPZOOMER**, 1e Deel . . . *f* 3.—.

Het 2e of laatste Deel, is ter perse.

III. BÖTTIGER'S ALGEMEENE GESCHIEDENIS, voor School en Huisgezin. Uit het Hoogduitsch vertaald, door W. C. MAUVE, 670 bladz., in heel linnen band. . . . . *f* 3.30.

IV. BIBLIOTHEK DER NEUESTEN DEUTSCHEN CLASSIKER, für Schule und Haus, mit vielen Portraits, **50** Bändchen . . . . *f* 2.75.

IDEM, in Englischer Einband . . . . *f* 6.—.

Voorts zijn bij hem verkrijgbaar:

A. Een allerliefst **MINERALIEN KABINET**, bestaande uit **110** Soorten van Mineralien, met Catalogus, waarin de Namen benevens opgave waar zij gevonden, en tot welke doeleinden zij gebruikt worden . . . . Prijs *f* 4.—.

B. Een **KABINET** met **195 KRISTAL-MODELLEN**, van eene fijne compositie vervaardigd, bestaande uit **49** oorspronkelijke, **60** tweelingen en **86** combinatien . . . . Prijs *f* 30.—.

*** De Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft uitgegeven en verzonden:

BIJDRAGEN
TOT DE TAAL- LAND- EN VOLKENKUNDE VAN
NEDERLANDSCH INDIE.

Uitgegeven door het Koninklijk Instituut voor de Taal-, Land- en Volkenkunde v. Ned. Indie.

Nieuwe Volgreeks. 1e Dl. 1e St. 8o *f* 1.60.

Waarin voorkomen: Gezantschap naar Bali in 1633. (*Originele onuitgeg. Stukken*). — Iets over Ceram en de Alfoeren. — Proeve eener *Makassaarsche* Vertaling van den *Koran*. Uitgegeven door B. F. MATTHES. (Dit Makassaarsche geschrift is het *eerste* wat in die Taal gedrukt is).

Voorts is bij genoemden uitgever verkrijgbaar de *vorige* Reeks dezer **BIJDRAGEN**, uitgegeven in 4 Dl. van 1853—55. gr. 8o. . . . . *f* 18.

Waarin onder meer andere, de volgende *belangrijke* Stukken voorkomen, waarvan vele uit *onuitgegeven Handschriften:*

I. **J. C. BAUD**, Palembang in 1811 en 12. — **A. B. COHEN STUART**, Djaja-Lengkara. — **J. C. BAUD**, Geschiedenis van den handel en verbruik van Opium in Ned. Indie. (140 bladz.) — **J. HOFFMANN**, het Hemel-Aarde Verbond; Geheim Genootschap der Chinezen in Indie. Reis over Java van den Gouv.-Gen. VAN IMHOFF in 1745. (150 bladz.)

II. De Rijstkultuur op Java (118 bladz.) **J. PIJNAPPEL**, Overzigt v. de Geschiedenis der Nederlanders in O. Ind. *Dezelfde*, Geheime Genootschappen der Chinezen. **S. MULLER**, Reizen en Onderzoekingen in Sumatra (200 bl.) — *Inhoud opgegeven van: Tijdschrift* voor N. Ind., *en* Verhandel. *Batav. Gen.;* — van Indisch *Archief;* Indisch *Magazijn* en Oosterling. — **S. KEYZER**, de Javaansche Handschriften te Londen. — **J. PIJNAPPEL**, over de Papoea's van Nieuw Guinea. — Verovering der Banda Eilanden. uit Handschr. door **P. A. LEUPE**. — Farquhar's togten tot het vestigen eener Kolonie.

III. **LEEMANS**, Javaansche Tempels bij Prambanan. — RYKL. v. GOENS in 1657 aan de Kaap de Goede Hoop. — en: Beschrijving van Banda, Molukken en Sumatra, in 1615 en 1629. Beide uit Handschr. medegedeeld door **P. A. LEUPE**. — **DONSELAAR**, beschr. van Zuid-Celebes. — **HEURNIUS**, gelegenheid van ENDE voor de voortplanting v. h. Christendom. — Stukken over Borneo. Beleg v. a Batavia in 1628. Alles uit Handschr. door **P. A. LEUPE**.

IV. Schrift en Spraakkunst der Tobasche Taal. door **v. d. TUUK**. (Eerste Stuk in deze Taal gedrukt.) — **v. KESSEL**, Reis in Batak-Landen op Sumatra. — **S. MÜLLER**, Oudheden op Java en Sumatra. *Met 11 Plat.* — **P. A. LEUPE**, over A. J. TASMAN en F. J. VISSCHER — **R. v. GOENS**, Rapport over den staat der O. I. Comp. in 1655. Uit Handschr. door **LEUPE. GALLOIS**, Reis op de O. Kust van Borneo. *Met Kaart.* — **AQUASIE BOACHIE**, de Chinezen op Java. — **R. v. GOENS**, Reis van Samarang naar Mataram in 1653. — *Dezelfde*, Beschrijving van Java. Beide uit Handschr. door **P. A. LEUPE**.

*** G. DE GEUS te 's Gravenhage, geeft uit:

TOLLENS.
DICHTREGELEN DOOR ADORATOR.
PRIJS 30 CENTS.

Geheel tot eene bijdrage voor het Monument, opterigten op het Graf en ter eere van den jongst ontslapen Zanger des Vaderlands.

*** GEBROEDERS BINGER, te Amsterdam, geven uit:

DE NACHTWACHT.
AMERIKAANSCHE ROMAN
VAN
J. A. MAITLAND,
VERTAALD DOOR
C. M. MENSING.

MOTTO: „Wachter, wat is er van den Nacht?"

2 Deelen, gr. 8o., met Titelplaten. *f* 5,—

Deze Roman is in denzelfden trant als de LANTAARNOPSTEKER, en heeft dan ook in de geheele beschaafde Wereld niet minder opgang dan de laatstgenoemde gemaakt.

*** Door G. VAN PEURSEM, Boekverkooper te Amsterdam, is uitgegeven de 1e Afl. van: **DE WERELDLING ONTDEKT EN TOT EEN JUICHEND CHRISTEN OPGELEID**, in zes Zamenspraken, tot ontdekking, overtuiging en bestiering van Wereldlingen, als ook tot versterking en leiding van begenadigden, door JACOB ZIEGENMEIJER. In 4 Afl., die elkander spoedig zullen opvolgen, is dit belangrijk Werkje compleet; de Inteekenprijs voor het *geheel*, dat nagenoeg **20** Vellen in kl. octavo beloopt, is slechts **tachtig Cents**, dus nagenoeg 4 Cents de 16 Bladzijden.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.